

የዓቂዳ መሠረቶች

ተርጓሚው ዓብዱ ናስር ዓብዱላሂ አሕመድ

አሳታሚው ዳዕዋ ኅራስ

የተርጓሚው መብት በአግ የተጠበቀ ነው

Kingdom of Saudi Arabia
The Cooperative Office for call and Guidance
to Communities at Al Ma'azar & Um Al-Hammam
Under the Supervision of the Ministry of Islamic Affairs
Endowment Guidance & Propagation
Tel: 4826466 - Fax: 4827489 - P.O.Box: 31021 Riyadh: 11497

የአቋዳ መሠረቶች

ተርጉሚው አብዳልናስር አብዳላህ አህመድ

አሳታሚው ዳዕዋ ፕረስ

የሜ.ሳ.ቁ 80324

ጤ.ቁ. 183184

እርግጥ ባዎርፕ ሙስሊም ፖሊራን

ፕር 1986

አዲስ አበባ

مؤسسة الدعوة للنشر والإعلام

All Rights Reserved

የተርጉሚው ሙስጥ በሕግ የተጠበቀ ነው

መግቢያ

ምስጋና ለአላህ ይገባው። እዝነትና ሰላም ለነቢያችን ሙሐመድ ለቤተሰቦቻቸውና ለሰላምቻቸው ይደረሰ።

ሙስሊሞች ሆይ! ኢስላም ሕይወትን በየፈርጁ የሚመራ የተግላ እንክንና ጉድለት የለለው ሐይማኖት ነው። ምንጩም ቁርዓንና ሐዲስ ነው።

ሙስሊም መሆንም በኢስላም ጓዳና ላይ በመጓዝ እንጂ በሰላም ብቻ አይደለም። የኢስላም ቀለበት ውስጥ መግባት፣ ለአላህ እጅ መስጠት ለፍቃዱና ለትዕዛዙ ፍፁም ተገዥና ታዛዥ መሆን ግለት ነው።

ሙስሊሞች ሆይ! የኢስላም ምሰራውና የጀርባ አጥንቱ አቂዳ ነው። አቂዳችን በቁርዓን በሐዲስ ላይ የተመሠረተ የተስተካከለና ያማረ ካልሆነ የምንሰራው ሥራ በሙሉ ከጥያቄ ውስጥ ይወድቃል። ስለዚህ አቂዳችንን የምናስተካከለው በቁርዓንና በሐዲስ የታዘዙትን በመሥራት በመተግበር ሲሆን የተከለከሉትን በመከልከል ነው። የሙስሊሞች እንድነትም የሚገነባውና የሚመሠረተው በአቂዳ ላይ ነው።

በጀሚአት እህያ ምንሓጅ አል-ሱ-ን-ና(የ.ክ) “ፈንዳሜንታልስ አፍ አቂዳ” በሚል ርዕስ በእንግልዘኛ ከተዘጋጀው መጽሐፍ ወደ አግርኛ የተመለሰ ነው።

መፅሐፉ የአቂዳን ምንነት በግላየቱ በኩል ትልቅ አስተዋፅኦ የሚያበረክት መሆኑን ብዙ ሙስሊም ምሁራን በማረጋገጣቸው ባማረና በተግላ ሁኔታ እነሆ ለሁለተኛ ጊዜ ለግላተም በቅተናል።

መጽሐፉም የተሳሳተ መልዕክት እንዳይኖረው ሺህ ሰዲይድ አህመድ በማረም ረድተውኛል። አላህ ይህንን መልካም ሥራ ይቀበላቸው።

ቀጥተኛውን መንገድ ምራጥ፣ የነዚያን በነርሱ ላይ በጎ የዋልክ ላቸውን፣ በነሱ ላይ ያልተቆጣሀባቸውንና ያልተሳሳቱትንም ሰዎች መንገድ(ምራጥ፣ በሉ)። አል-ፋቲሐህ(1:6-7)

አብዳልናስር አብዳላህ አህመድ

የአቂዳ መሠረቶች

T1. አላህ ለምን ፈጠረን?

መ. አላህ የፈጠረን ለእሱ ፍጹም ተገዢና ታዛዥ እንድንሆንለት ነው። በእሱ ግንንም፣ ምንንም እንዳናጋራ ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴾ . سورة الذاريات

ጋደንንና ሰውንም:- ሊገዙኝ እንጂ ለሌላ አልፈጠርኳቸውም። (51:56)

ሐዲስ

(حَقُّ اللَّهِ عَلَى الْعِبَادِ أَنْ يَعْبُدُوهُ وَلَا يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا) . رواه مسلم

የአላህ መልእክተኛ (ሰዐወ) አላህ በባሮቹ ላይ ያለው መብት እሱን በብቸኝነት እንዲያመልኩትና ግንንም፣ ምንንም እንዳያጋሩበት ነው። ሲሉ ተናገረዋል። (ቡኻሪና ሙስሊም)

T2. ኢባዳ ምንድን ነው?

መ. ኢባዳ (ፀሎት): (አምልኮት) ለአላህ ውዴታ ተብለው የሚከናወኑ መልካም ተግባሮችን፣ ሥራዎችንና ንግግሮችን በሙሉ የሚያካትት ነው። ለምሳሌ ፀሎት፣ ሰላት፣ ምፅዋት እና ሌሎችንም በጎ ሥራዎች ያጠቃልላል።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴾ . سورة الأنعام .

ሰግደቲ፡ መገዛቲም፡ ሕይወቲም፡ ሞቲም፡ ለዓለማት ጌታ ለአላህ ነው በል።(6:162)

ሐዲስ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : قَالَ اللَّهُ تَعَالَى : وَمَاتَّقِرَبْ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتَهُ عَلَيْهِ . حَدِيثٌ قَدْسِي رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

የአላህ መልእክተኛ (ሰዐወ) አላህ ባሪያዬ ወደ እኔ ከግብርና ባቸው ተገባራት መካከል በግዴታ እንዳይዘከሩት ይበልጥ የተወደደ የለም። ይላል ሲሉ ተናገረዋል። (ቡኻሪ)

T3. አላህን እንዴት እንገዛው?

መ. አላህን የምንገዛው እሱ ባዘዘንና መልእክተኛው (ሰዐወ) ባስተማሩን መሠረት ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ ﴾ سورة محمد .

እናንተ ያመናችሁ ሆይ! አላህን ተገዙ፡ መልእክተኛውንም ታዘዙ፡ ሥራዎቻችሁን አታበላሹ፡፡ (47:33)

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

የአላህ መልእክተኛ(ሰዐወ) የእኛ ፍቃድ ያልሆነ ነገር ያከናወነ ሰው ተገባሩ ውድቅ ነው። ሲሉ ተናገረዋል። (ሙስሊም)

T4. አላህን በፍርሃት በተስፋ መገዛት አለብን?

መ. አዎ! አላህን መገዛት ያለብን በፍርሃትና በተስፋ መሆን አለበት። የአላህን ቁጣ፡ ቅጣትና ቅሬታ በመፍራት እሱ ከሚጠላቸው ከግናቸውም መጥፎ ተገባሮች መቆጠብና ራሳችንንም መከልከል አለብን። እንደዚሁም እሱን ስንገዛ በውደታ፣ በፍቅርና በቆራጥነት መሆን አለበት። በቅርቡና በወዲያኛው ዓለም የሱን ችርታና ምህረት ለማግኘት በሙሉ ልብ ማመስገን አለብን።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ تَتَجَافَى جُنُوبَهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا ﴾
سورة السجدة .

ጌታቸውን ለመፍራትና ለመከጀል የሚጠፉት ገነው ጎናቸው ከመጋደሚያ ስፍራዎች ይራራቃል። (32:16)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : أَسْأَلُ اللهَ الْجَنَّةَ وَأَعُوذُ بِهِ مِنَ التَّارِ .
رواه أبو داود .

የአላህ መልእክተኛ (ሰዐወ) አላህ ጀንትን እንዲሰጠኝ እማፀነዋለሁ፡ ከእሳትም እንዲያድነኝ እለምነዋለሁ። ብለዋል። (አቡዳውድ)

ጥ5. ዲህሳን ምንድን ነው?

መ. አላህን ስትገዛ እኔ ባላየውም እሱ ያየኛል ብለህ ፍርሃት በተመላበት መንፈስ የምታከናውነው አምልኮት (ዲባዳ) ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ الَّذِي يَرَاكَ حِينَ تَقُومُ وَتَقْلَبُكَ فِي السَّاجِدِينَ ﴾ سورة الشعراء .

በዚያ ለሰላት በምትቆም ጊዜ፡ በጊያይህ፡ በለጋጆች ውስጥ መዘዋወርህንም፡ (በጊያየው ጌታህ ላይ ተጠጋ) (26:217-216)

ሐዲስ

قَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : الإِحْسَانُ أَنْ تَعْبُدَ اللهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ ، فَإِنْ لَمْ تُكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ . رواه مسلم .

የአላህ መልእክተኛ(ሰዐወ) ዲህላን ግለት አላህን ስትገዛ ልክ ከፊት ለፊትህ እንደምታየው ሆነህ ነው። አንተ ባታየውም እሱ ያይሃልና። ሲሉ ተናገረዋል። (መ-ሰሊም)

ጥ6. አላህ መልእክተኞቹን ለምን ላካቸው?

መ. አላህ መልእክተኞቹን የላከበት ምክንያት ሰዎች አንድና ብቸኛ የሆነውን ጌታ- አላህን እንድንገዙ ጥሪ እንዲያደርጉና ከሽርክ(ግጋራት) እንዲነፁ ለማድረግ ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል፡-

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾ سورة النحل.

በየሕዝቡም ሁሉ ውስጥ አላህን ተገዙ፡ ግለትንም ራቁ፡ በግለት መልዕክተኛን በእርግጥ ልክናል።(16:36)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : وَالْأَنْبِيَاءُ إِخْوَةٌ .. وَدِينُهُمْ وَاحِدٌ . رواه البخاري ومسلم .

የአላህ መልእክተኛ (ሰዐወ) ነገያት ወንድማማቶች ናቸው፡ ሃይማኖታቸውም አንድ ወጥ ነው። ብለዋል። (ቡ-ኸሪና መ-ሰሊም)

ጥ7. የተውሂድ አል ሩቡቢያ ትንታኔ ምንድን ነው?

ሙ. ተውሂድ አል ፍቡቢያ ግለት የአለም ፈጣሪ፡ መጋቢ፡ ተንከባካቢ አንድ አላህ ብቻ መሆኑን ግረጋገጥ፤ አስተዳዳሪውም ጠቃሚውም ጎጂውም እሱ ብቻ መሆኑን ግመን ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል፡-

﴿ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴾ سورة الفاتحة.

ምስጋና ለአላህ ይገባው፡ የአለግት ጌታ ለኾነው። (1:1)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : أَلْتَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
البخاري ومسلم .

የአላህ መልእክተኛ (ሰዐወ) ጌታዬ ሆይ አንተ የሰግኛትና የምድር ጌታ የሆንከው። ሲሉ በጽሑፎቻቸው ተናግረዋል። (ቡኻሪና መስሊም)

ጥ. 8 ተውሂድ አል ዲባዳ ምንድን ነው?

ሙ. ተውሂድ አል ዲባዳ ግለት በአላህ ጌትነትና አንድነት መሉ በሙሉ አምና ዲባዳ ወይም አምልኮት የተባለውን በሙሉ ለሱ ብቻ ፍጹም ግድረግ ነው። ይህም የአምልኮት ዘርፍ የሆኑትን እንደ መስዋዕት፣ መስገድ፣ መግፀን፣ ዱዓዕ እና የመሳሰሉትን የዲባዳ ዘርፍቶች ሲያጠቃልል፡ እነሱም የአላህ የግሉ መብት መሆናቸውን አውቆ ለእርሱ ብቻ ግዋል ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል፡-

﴿ وَإِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴾ سورة البقرة.

አምላካችሁም አንድ አምላክ ብቻ ነው፤ ከእርሱ በቀር ሌላ አምላክ የለም፤ (እርሱ) እጅግ በጣም ርህራሄ አላቸው። (2:163)

ሐዲስ

قَالَ صَبَّأُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : فَلْتَكُنْ أَوَّلَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ ، شَهَادَةٌ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ... الخ . البخاري ومسلم .

የአላህ መልክተኛ(ሰዐወ) ከአላህ በስተቀር ሌላ አምላክ እንደሌለ ግላውን የመጀመሪያው ጥሪ ነው። ቢሉ ተናገረዋል። (ቡኻሪና ሙስሊም)

ጥ9. ተውሂድ አል አስግዕ ወሲፋት ምንድን ነው?

መ. ተውሂድ አል አስግዕ ወሲፋት ግለት ፍጹም በሆነ መንገድ አላህ አንድና ብቸኛ ጌታ መሆኑን ግረጋገጥ ግምገማ። በአላህ በቁርአን እንደተጠቀሰውና በመልእክተኛው(ሰዐወ) በሐዲስ በተጠቀሱት የአላህ ችሎታዎች: ባሕሪያትና ስሞች በትክክል ለእርሱ መጥሪያ ግወደሻ ግድረገ ነው። በእነዚህ ስሞችም ክፍያን በፍጡር ስም ሳናመሳሰል: ለእሱ መጥሪያ: ብቻ ግዋል አለብን። በተዉግሪም ስሞቹንም ትርጉም አልባ ያለግድረገና ያለግዛባት በቀጥታ በቁርአንና በሐዲስ በተጠቀሱት መሠረት በተገቢው ይታ ለሱ ብቻ ግድረገ ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴾ سورة الشورى .

የሚመስለው ምንም ነገር የለም፤ እርሱም በሂው ተመልክቻ ነው። (42:11)

ጥ10. ጣዖት ምንድን ነው?

ጤ. ጣዖት ግለት ሰዎች ከአላህ ሌላን እንዲያመልኩ የሚጋብዝ ሸይጣን ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنَ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا انْفِصَامَ لَهَا ﴾ سورة البقرة .

በጣሉትም የሚከድና በአላህ የሚያምን ሰው: ለርሱ መበጠስ የሌላትን ጠንካራ ዘለበት በርግጥ ዉበጠ። (2:256)

ጥ11. አላህ የት ነው?

ጤ. አላህ ከሰግያት በላይ በዙፋኑ ላይ ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى ﴾ سورة طه .

አልረሀግን በአርሾ ላይ ተደላደለ። (20:5)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ كِتَابًا .. فَهَوَّ عِنْدَهُ فَوْقَ الْعَرْشِ . البخاري ومسلم .

የአላህ መልክተኛ (ሰዐወ) አላህ መፅሐፍ ፀፎዋል፤ እርሱም ከአርሾ በላይ በሱ ዘንድ ይገኛል። ብለዋል። (ቡኻሪና ሙስሊም)

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ إِذْهَبْنَا إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى . فَقَوْلًا لَهُ قَوْلًا لَيْنًا لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَى . قَالَ : رَبَّنَا إِنَّا نَخَافُ أَنْ يُفْرَطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطْغَى . قَالَ : لَا نَخَافُكَ إِنِّي مَعَكُمْ أَسْمَعُ وَأَرَى ﴾ سورة طه .

ወደ ፈርዖን ሂዱ፤ እርሱ ወሰን አልፎ ለእርሱም ይገባጥ ወይም ይፈራ ዘንድ፤ ለርሱ ልዝነን ቃል ተናገሩት። ጌታችን ሆይ!

እኛ በኛ ላይ ከተን በመሰራት መቸኮሉን ወይም ኩራትን ማሳደግ እንገራለን ፤ እሱ፡- (አላሁም) እሱ፡- አትፍሩ፤ እኔ በርግጥ ከኛንተ ጋር ነኝና እስግላሁ፤ አያላሁም። (20:43-46)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : إِنَّكُمْ تَدْعُونَ سَمِيعاً قَرِيباً وَهُوَ مَعَكُمْ رواه مسلم .

የአላሁ መልእክተኛ (ሰወ) እንዲህ ብለዋል:- እኛንተ በግሩ ቅርብ ለሆን ጌታ ነው የምትጸልፉት፤ እርሱም ከኛንተ ጋር ነው። (መሰሊም)

ጥ13. የተውሂድ ጥቅም ምንድን ነው?

መ. የተውሂድ ጥቅም በወዲያኛው አለም ከአላሁ ቅጣት ምህረት ለግጥና በዚህች ዓለም ደገጥ ተኖረውን መገኘድ ለመከተል፡ እና ከወንጀሎች ሁሉ ነፃ ለመሆን ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴾ . سورة الأنعام

እነዚያ ምሁራን እምነታቸውን በበደል (በርክ) ያልተላለፉ፤ እነዚያ ለእርሱ ፀጥታ አላቸው፤ እነሱም የተመሩ ናቸው። (6:82)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : حَقُّ الْعِبَادِ عَلَى اللهِ أَنْ لَا يُعَذَّبَ مَنْ لَا يُشْرِكُ بِهِ شَيْئاً . البخاري ومسلم .

የአላሁ መልእክተኛ (ሰወ) ባሪያዎቹ በጌታቸው ስገድ ያላቸው መብት በሱ እስካላገኙበት ድረስ እንደግዴታዎቻቸው የሰጡት መላክቱ ነው፤ ሲሉ ተናገረዋል። (ቡኻሪና መሰሊም)

ጥ14. መልካም ሥራ ተቀባይነት እንዲያገኝ መሟላት ያለባቸው ነገሮች ምንድን ናቸው?

መ. መልካም ሥራ በአላህ ዘንድ ተቀባይነት እንዲያገኝ ሶስት ነገሮች መሟላት አለባቸው። እነሱም፡-

1. በአላህ አንድነትና ብቸኛ አምላክነት በትክክል ማመን።

ቁርአን እንዲህ ይላል፡-

﴿ إِنَّ الدِّينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴾ . سورة الكهف .

እነዚያ ያመኑና መልካም ሥራዎችንም የሠሩ፣ የፈርደውስ ገነቶች ለነሱ መስፈሪያ ናቸው። (18:107)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : قُلْ آمَنْتُ بِاللَّهِ ثُمَّ اسْتَقِم . رواه مسلم .

የአላህ መልእክተኛ (ሰዐወ) እንዲህ ብለዋል፡- በአላህ አመንኩ በልና በፍቃዱም ቀጥ በል። (ሙስሊም)

2. ሥራው የጠራና ከልብ የመነጨ መሆን፣ ይህም ማለት የሚሰራው መልካም ስራ ለአላህ ውዴታ ተብሎ መሆን እንዳለበት የሚያስገነዝብ ነው። ሥራው ሰዎችን ለማስደለት፣ ከሰው ፊት አክብሮትንና አድናቆትን ለማትረፍ ተብሎ የተሰራ (የይስሙላ ስራ) መሆን የለበትም።

ቁርአን እንዲህ ይላል፡-

﴿ وَمَا أَمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ ﴾ سورة البينة .

አላህን፡ ሀይማኖትን ለርሱ ብቻ አጥሪዎች፡ ተጥተዎች ሆነው ሊገዙት፡ (98:5)

3. ሥራውም መከናወን ያለበት የአላህ መልእክተኛ(ሰዐወ) ባስተማሩት መሰረት መሆን አለበት።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴾ سورة الحشر .

መልዕክተኛው የሰጣችሁን (ማንኛውንም) ነገር ያዙት። ከእርሱም የከለከላችሁን ነገር ተከልከሉ። አላህንም ፍፋኝ አላህም ቅጣተ ብርቱ ነውና።(59:7)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رُدٌّ . رواه مسلم .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) የኛ ፈቃድ ያልሆነን ነገር ያከናወነው ተግባሩ ውድቅ ነው። ሲሉ ተናገረዋል። (መ-ሰሊም)

T15. በአላህ ዘንድ እጅግ በጣም ከባድ የሆነው ወንጀል ምንድነው?

መ. በአላህ ዘንድ እጅግ በጣም ከባድ የሆነው ወንጀል በአላህ ግጋራት(ማሻረክ) ነው።

ሽርክ ግለት በአላህ ግጋራት ወይም በእሱ ላይ ሌላ አግልክትን ተጋሪ ማድረግ ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴾ سورة لقمان .

ሉትገገም፡ ለልጅ እርሱ የግንባታው፡ ሲኾን፡- ልጅ ሆይ!
በአላህ(ግለትን) አታጋራ፡ ግጋራት ታላቅ በደል ነውና ያለውን
(አስታውስ)።(31:13)

ሐዲስ

ولما سئل رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : أَيُّ الذَّنْبِ أَعْظَمُ ؟
قال : أن تجعلَ لله نداً ، وَهُوَ خَلْقَكَ . البخاريّ ومسلم .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) “ከወንጀል ሁሉ የትኛው ነው
ከሳዱ?” ተብለው በተጠየቁ ጊዜ እርሱ ብቻውን ፈጥሮ ሳለ ለአላህ
አጋሪ ግድረገ ነው። ሲሉ መልሰዋል። (ብይኹናና መ-ሰሊም)

ጥ16. እጅግ በጣም ከባድ የሆነ ግጋራት(ሽርክ) (ሽርክ
አል-አከበር) ምንድነው?

መ. ሽርክ አል-አከበር ወይም እጅግ በጣም ከባድ የሆነ ሽርክ
ግለት የአምልኮት ዘርፍ የሆኑ ሥራዎችንና ተግባሮችን ከአላህ ውጪ
ለሌላ ግዋል ነው። እንዲሁም በሀይወት የሌሉና በአቅራቢያችን
የግይገኙትን ሰዎች እርዳታ መከጀል ከሽርክ አል-አከበር ይመደባል።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ سورة النساء .

አላህንም ተገዙ፡ ዘርሱም ምንም አታጋሩ(4:36)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مِنْ أَكْبَرِ الْكِبَائِرِ الشَّرْكَ بِاللَّهِ . رواه
البخاريّ .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) በጣም አይከብድ ከከባድ ወንጀሎች በአላህ ግግራት ነው። ሲሉ ተናግረዋል። (ቡኻሪ)

ጥ17. በዘመኑ ሙስሊም ኅብረተሰብ ዘንድ ሽርክ አለን?

መ. አዎን! ሽርክ በሙስሊሞችም ዘንድ አለ። አላህም ይህንን አስመልክቶ በቁርአን እንደሚከተለው አስጠንቅቆናል።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴾ سورة يوسف .

አገዛዥዎቻቸውም: እነሱ አጋሪዎች ኾነው እንጂ በአላህ አያምኑም። (12:106)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : لا تقوم الساعة حتى تُلحق قبائل من أمتي بالمشركين وحتى تُعبد الأوثان . رواه الترمذي

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) ከሕዝቦቹ መካከል የተወለዱት ብሄሮች ከሙሽርኮች ጋር ሳያብሩና ጣላትንም ሳያመልኩ በፃቀ እንደግደደርስ ነው። ብለዋል (ትርጉሙ)

ጥ18. ሙታንን ወይም በአቅራቢያችን የሌሎችን ሰዎች ዕርዳታ በመጠየቅ ላይ ያለው ኢስላማዊ ትዕዛዝ ምንድነው?

መ. በሀይወት የሌሎትንም ሆነ በአቅራቢያችን የማይገኙትን ሰዎች ለመንፈሳዊና ለቁሳዊ ነገሮች እርዳታና ዕገዛ እንዲያደርጉልን መጠየቅ የሽርክ አል-አከበር ተግባር ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ

إِذَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿ سورة يونس .

ከአላሁም በቀር የግይጣቅምንና የግይጎዳን አትገገዛ፡ ብተሰራም አንተ ያንጊዜ ከበደለኞቹ ትሆናለህ፡ (ተብያለሁ በላቸው) (10:106)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَدْعُو مِنْ دُونِ اللهِ نَدَأَ دَخَلَ النَّارَ . رواه البخاري .

የአላሁ መልዕክተኛ(ሰዐወ) ከአላሁ በስተቀር ሌላ አምላክን እየፀለየና እያመለከ የሞተ እላት ገባ። ብለዋል። (ቡኻሪ)

T19. ዱአዕ የኢባዳ አካል ነውን?

መ. አዎን ዱአዕ የኢባዳ አካል ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ

عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴾ سورة غافر

ለምኑኝ፡ እቀበላችኋለሁኛ፡ እነዚያ እኔን ከመገዛት የሚከፋት፤ ተወራጆች ኾነው ገሀነምን በእርግጥ ይገባሉ። (40:60)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : الدُّعَاءُ مُخُّ الْعِبَادَةِ . رواه أحمد والترمذي .

የአላሁ መልዕክተኛ(ሰዐወ) ዱዓዕ የኢባዳ ገገሪ ነገሩ ነው። ሲሉ ተናግረዋል። (አሁመድ፡ ቲርግዚ)

T20. ሙታን በሕይወት ያሉ ሰዎች ዕርዱን በማለት

የሚያደርጉትን ጥሪ ይለማሉን?

መ. አይሰሙም! በሕይወት ያሉሰዎች ዕርዱን በግለት የሚያደርጉትን ጥሪና ጥያቄ ሙታን አይሰሙም።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَى ﴾ سورة النمل .

አንተ ሙታንን አታሰማም።(27:80)

﴿ وَمَأْنْتُ بِمُسْمَعٍ مَنْ فِي الْقُبُورِ ﴾ سورة فاطر .

አንተም፤ በመቃብር ውስጥ ያሉትን አሰሰግ አይደለህም።(35:22)

T21. ከአላህ በስተቀር የማንንም፣ የምንንም ርዳታ መከጀል ይቻላልን?

መ. አይቻልም

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ إِيَّاكَ نَعْبُدُ . إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴾ سورة الفاتحة .

አንተን ብቻ እንግግሳለን፤ አንተንም ብቻ ርዳታን

እንገምናለን። (1:5)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ . رواه الترمذي .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) ግንኙውንም ነገር ለመጠየቅ ስትሻ አላህን ብቻ ጠይቅ፤ ርዳታም ሲያስፈልገህ ከአላህ ብቻ ተረዳ። ብለዋል። (ቴርግዚ)

T22. በአቅራቢያችን ካሉት ሰዎች ርዳታ መከጀል ይቻላል??

። አዎን እነሱ ሊሰሩት በግብርናት ሃገር ላይ ርዳታና እገዛ እንዲያደርጉልን መጠየቅ እንችላለን።

***ርዳታን እንዲህ ይላል:-**

﴿وتعاونوا على البرِّ والتقوى وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ﴾
 سورة المائدة .

በግን ሃገርና አላህን በመፍራትም ተረዳዱ ግን በሐጢአትና ወሰንን በግለፍ አርተዳዱ።(5:2)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : وَاللَّهِ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أُخِيهِ . رواه مسلم .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) አላህ ባሪያውን በመርዳት ላይ ነው። ባሪያው ወንድሙን እስከተባበረ ድረስ ብለዋል።(መ-ሰሊም)

T. 23. ከአላህ በስተቀር ለሌላ ስለት ግድረግ ይቻላል??

። ከአላህ በስተቀር ለግንም ስለት ግድረግ አይቻልም።

***ርዳታን እንዲህ ይላል:-**

﴿رِإذْ قَالَتْ امْرَأَةٌ عِمْرَانَ رَبِّ انِّي نَذَرْتُكَ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مَخْرَرًا﴾
 سورة آل عمران .

የዲኖራ ባለቤት(ሐፍ):- ጌታዬ ሆይ! እኔ በሆዴ ውስጥ ያለውን(ፀገሰ ከሥራ) ነፃ የተደረገ ሲኾን ለአገተ ተላልኩ። (አስታውስ)። (3:35)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ نَذَرَ أَنْ يُطِيعَ اللهَ فَلْيُطِعه ، وَمَنْ نَذَرَ أَنْ يَعصِيَهُ فَلَا يَعصيه . رواه البخاري

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) አላህን ለመገዛት የተሳለ ሰው ካለ ስለቀን ያገኛል። ለመወገጃል ከሆነ ገን እንዳይረፀም። ብለዋል። (ቡኻሪ)

T24. ከአላህ በቀር በሌላ እንስሳን መስዋት ይቻላልን?

መ. አይቻልም! ለአላህ በስተቀር ሌላ ተብሎ ወይም ከአላህ ስም ውጪ በሌላ እንስሳን መስዋት (ግረድ) አይቻልም።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ﴾ سورة الكوثر .

ሰለሢህ ለጌታህ ስገድ: (በሰሙ) ሰዋም። (108:2)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : لَعَنَ اللهُ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللهِ . رواه مسلم .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) ከአላህ ለሌላ ቁርባንን የሰዋ አላህ ረገፍታል። ብለዋል። (ሙስሊም)

T25. መቃብርን መጠወፍ(መዞር) (ለምሳሌ የሞተውን ሰው ለመቃረብ ተብሎ) ይቻላልን?

መ. አይቻልም። መቃብርን ወይም ግንኛውንም ሐውልት ወይም የትኛውንም ቦታ መጠወፍ አይቻልም። መጠወፍ(መዞር) የሚቻለው ከዓባን ብቻ ነው።

ቁርዓን እንዲህ ይላል:-

﴿وَلِيَطُوفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ﴾ سورة الحج

በጥንታዊውም ቤት (ከዓባ) ይዞሩ።(22:29)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ طَافَ بِالْبَيْتِ سَبْعًا وَصَلَّى رَكْعَتَيْنِ كَانَ كَعَتَقِ رَقَبَةٍ . رواه ابن ماجه .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) በአላህ ቤት (በከዓባ) ለባት ጊዜ የዞረና በመጨረሻም ሁለት ረከዓ የሠገዱ፡ አንድ ባሪያ ነፃ እንዳወጣ ይቆጠርለታል። ብለዋል። (ኢብን ግዳህ)

T26. የጥንቆላ ተግባር በእስልምና ይፈቀዳል?

መ. የጥንቆላ ተግባር የኩፍር (የክህደት) ምልክት ስለሆነ መ-ስለሞች መፈፀም የለባቸውም።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ﴾ سورة البقرة .

ሱለይማንም ስልካደም፡ (ድግምተኛ አልነበረም)፤ ገን በይጣናት ለሞችን ድግምትን የሚያስተምሩ ሲኾኑ ካዱ፡ (2:102)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : اجْتَنِبُوا السِّبْعَ الْمَوْبِقَاتِ : الشُّرْكَ بِاللَّهِ وَالسِّحْرَ ... الخ : رواه مسلم .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) ለባት አደገኛ ወንጀሎችን ራቁ፡ ተጠንቀቁ፡ በአላህ ግጋራትን፡ መጠንቆልን... ወዘተ። ብለዋል። (ሙስሊም)

T27. በትንቢተኞችና የወደፊቱን የመተንበይ ችሎታ አለን በማለት በሚተነብዩት ሰዎችና በሚናገሩት ነገር ግመን እንችላለንን?

መ. በእነሱም ሆነ በሚናገሩት ነገር ግመን አንችልም።
ምክንያቱም የዓልጋይብ (ሚስጥርን) የማወቅ ችሎታ
ከአላህ በስተቀር ግንም አይኖረውምና።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴾ سورة النمل .

በሰማያትና በምድር ያለው ሁሉ ሩቅን ምሥጢር አያውቅም፡ ግን አላህ(ያውቀዋል)፡ መቼ እንደሚቀሰቀሱም አያውቁም፡ በላቸው። (27:65)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ أُنِيَ غَرَّافاً أَوْ كَاهِناً فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ ، فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أَنْزَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ . رواه أحمد .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) አዋቂ ነኝ ባይ ወይም ከጠንቋይ በንድ መጥቶ የጠየቀና የተነገረውንም እውነት ብሎ የተቀበለ በእርግጥ በሙሐመድ (ሰዐወ) በወረደው ቁርአን ክዷል። ሲሉ ተናገረዋል። (አህመድ)

T28. ምሥጢርን የማወቅ ችሎታ ግንም ሊሰጠው ይችላልን?

መ. አላህ ከመልዕክተኞቹ መካከል ሊገልጽላቸው ከሚፈልጋቸው በስተቀር ምሥጢርን የግወቅ ችሎታ ለግንም ሊሰጠው አይችልም። ከአሁን በኋላም ሌሎች መልዕክተኞች ከአላህ አይላኩም።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿عالم الغيب فلا يُظهر على غيبه أحدًا إلا من ارتضى من رسول﴾
سورة الجن

(እርሱ) ፍቁን ምስጢር አዋቂ ነው። በምስጢሩም ላይ አንድንም አያሳውቅም። ከመልዕክተኛ ለወደደው ቢኾን እንጂ (ለሌላ አይገልጽም)። (72:26-27)

ጥ29. ከመንፈሳዊ፣ ከአእምሮ ወይም ከአካል በሽታ ወይም ከሌላ ጎጂ ነገር ይጠብቁናል በሚል እምነት፣ በአንገታችን፣ በእጃችን ወይም በሌሎችም የሰውነታችን ክፍሎች ላይ ክር። መዳብ ወይም ሌሎች ብረት ነክ ነገሮችን ማድረግ እንችላለን?

መ. አንችልም። በእንዲህ ዓይነት እምነት እነዚህን ነገሮች ማድረግ አንችልም። ምክንያቱም ከግናቸውም ጎጂ ነገሮች የሚጠብቀን አላህ ብቻ ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿وإن يمسسك الله بضر فلا كاشف له إلا هو﴾ سورة الأنعام

አላህም በጉዳት ቢነካህ፣ ለርሱ(ለጉዳቱ) ከእርሱ በቀር ሌላ አሰወጋጅ የለም (6:17)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : أَمَا إِنَّهَا فَلَا تَزِيدُكَ إِلَّا وَهْنًا ، إِنْبِذْهَا غِنِكَ ، فَإِنَّكَ لَوْ مَثَّ مَا أَفْلَحْتَ أَبَدًا . رواه الحاكم .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) ይህን መዳብ ይብሉኑ ድካም እንጂ ምንም አትጨምርላህም። ስለሆነም ወዲያ ወርውራት። አንተ ይችን እንደለበስክ ብትሞት ኖሮ ጥራሽ መዳኛ የላህም። ሊሉ ተናገረዋል። (ሐኪም)

ጥ30. ከቡዳ ወይም ከማይታዩ ጎጂ ሐይሎች ይጠብቁናል በሚል እምነት ሉልወይንም፣ ቋጠሮ ነገር ማንጠልጠል ወይንም ዛጎል ወይም ማንኛውንም ብረት ነክ ነገር ማድረግ እንችላለንን?

መ. ከአላህ መልካም ፍቃድ ውጪ ከማንኛውም ጎጂ ነገር ሊጠብቁን ስለማይችሉና ሊማናችንን ስለሚያደክሙ በዚህ ዓይነት እምነት እነዚህን ነገሮች ማድረግ የለብንም።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ ﴾ سورة الأنعام .

አላህም በጉዳት ቢነካህ፣ ለርሱ (ለጉዳቱ) ከእርሱ በቀር ሌላ አስወጋጅ የለም። (6:17)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ عَلَّقَ تَمِيمَةً فَقَدْ أَشْرَكَ . رواه أحمد

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) ቋጠሮ ነገር ያንጠልጠል ሰው በእርግጥ በአላህ አጋራ ብለዋል። (አህመድ)

T31. ከእስልምና ሕግ ውጪ በመፈጸምና በመኖር ሊደርሱበን የሚችል ጉዳት ምንድን ነው?

መ. በአግራጭነት ለሕብረተሰቡ ገንቢና ጠቃሚ ነው በግል እምነት ግንም ሰው ከእስልምና ሕግ ውጪ የሚፈጽምና የሚኖር ከሆነ በርግጥ አድራጎቱ የከሀደት ምልክት ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴾ سورة المائدة .

አላህም ባወረደው ነገር ያልፈረደ ሰው እነዚያ ከሐዲያዎቹ እንርሱ ናቸው። (5:44)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : وَمَالٍ تَحْكُمُ أَنْتَهُمْ بكتابِ اللَّهِ ويتخيروا بما أنزل الله ، إلا جعل الله بأسهم بينهم . رواه ابن ماجه

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) እንዲህ ብለዋል:- መሪዎቻቸው በአላህ ኪታብ የግድፈርጽና ለእነሱ ሰጧት የሚመጥናቸውን ብቻ የሚተኮሱ አይሆኑም፤ እርስ በርሳቸው ብጥብጥ የሚያወርድባቸው ቢሆን እንጂ። (ኢብን ግጂሕ)

T32. አላህን ግን ፈጠረ በግለት ሸይጧን የሚያስነሳብንን ጥያቄ በምን መልኩ ነው ግስወገድ የምንችለው?

መ. እንዲህ አይነቱ የሸይጧን ተገባርና ክፉ ሐሳብ በአእምሮአችን በሚነሳበት ጊዜ፣ ሰውየው እምነቱን በአንድ አላህ በግረግጥ፣ ከተረገመው ሸይጧን የአላህን ጥበቃ መሻት አለበት።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وَإِنَّمَا يَنْزَعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴾
سورة الأعراف .

ከሰይጣንም (በኩል): ጉትጎታ ቢያገኝህ: በአላህ ተጠበቅ: እርሱ ለሚው አዋቂው ነውና። (7:200)

ጥ33. ሽርክ አል-አከበር የሚያስከትላቸው

ጉዳቶች ምንድን ናቸው?

። ሽርክ አል-አከበር እጅግ በጣም ከባድና ምህረት የግይደረገለት ወንጀል ነው። ይህም ግለት ሰውዬው በሕይወቱ እያለ ለወንጀሉ (ለግጋራቱ) አላህን ምህረት ሳይጠይቅ የሞተ እንደሆነ ለዘለአለም በጀሐነም እሳት ውስጥ እንዲቆይ የሚያደርግ ወንጀል በመሆኑ ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴾ سورة المائدة .

በአላህ የሚያጋራ ሰው: አላህ በርሱ ላይ ገነትን በርገጥ እርም አደረገ: ማሪያውም እሳት ናት ለበዳዮችም ምንም ረዳቶች የላቸውም። (5:72)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : وَمَنْ لَقِيَ اللَّهَ يُشْرِكْ بِهِ شَيْئًا دَخَلَ النَّارَ . رواه مسلم .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰወ) የሽርክን ተግባር እያከናወነ
አላህን የተገናኘ ሰው ጀህንም ገባ። ሲሉ ተናገረዋል።
(ሙስሊም)

ጥ34. የሽርክን ተግባር የሚፈፀመውን ሰው:

በጎ ስራው ይጠቅመዋል?

መ. የሽርክን ተግባር የሚያከናውን ሰው መልካም

ሥራው አይጠቅመውም፤ በአላህ ዘንድም ተቀባይነት
የለውም።

✱ርእስ እንዲህ ይላል:-

﴿ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴾ سورة الأنعام

ባገሩም ኖሮ ይለፉት የገበፋት ከነሉ በታበሰ ነበር(6:88)

ጥ35. ሽርክ- አል አስጋር (መለስተኛው ሽርክ)

ምንድን ነው?

መ. ሽርክ-አል አስጋር (መለስተኛው ሽርክ) ግለት የይዩልኛ
ስራ ነው። አንድ ሰው አምልኮትን ወይንም በጎ ስራን ሙሉ በሙሉ
በጥራትና በታግኝነት ለአላህ ብሎ ግከናውን አለበት፤ ነገር ግን
ሰውዬው ሌላ ጥቅምን የሚሻ ሆኖ ሲገኝ መለስተኛው ሽርክ ይሆናል።

✱ርእስ እንዲህ ይላል:-

﴿ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ
رَبِّهِ أَخَذًا ﴾ سورة الكهف

የጌታውንም መገናኘት የሚፈለግ ሰው: መልካም ሥራን
ይሥራ: በጌታውም መገኘት አንድንም አያጋራ: በላቸው። (18:110)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : إِنَّ أَخْوَفَ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ الشَّرْكَ
الأصغر : الرياء . رواه أحمد .

የአላህ መልእክተኛ (ሰዐወ) ለእናንተ ከምረራው ነገር ሁሉ
ይበልጥ የምረራው ቢኖር መለስተኛውን ግንባራት ነው። (እሱም
ለይዩልኝ ኢገዳ ግድረግ ነው) :: ብለዋል። (አህመድ)

T36. ነገር ሆኖ በስተቀር በሌላ መግል
ይፈቀዳልን?

መ. አይፈቀድም! በአላህ ስም በስተቀር በግንም: በምንም
ስም መግል አይፈቀድም።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

በቀርአን ውስጥ ሁሉም መልእክተኞች የግሉት በአላህና
በባህሪያቱ ነው።

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ كَانَ خَالِفًا فَلِيَحْلِفْ بِاللَّهِ أَوْ
ليصمت . البخاري ومسلم .

የአላህ መልእክተኛ (ሰዐወ) መግል የግረልግ ሰው በአላህ
ብቻ ይግል። አለበለዚያ ዝም ይበል። ሌሎ ተናግረዋል።
(ቡኻሪና ሙስሊም)

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ خَلَفَ بِغَيْرِ اللَّهِ فَقَدْ أَشْرَكَ .
أحمد .

የአላህ መልእክተኛ (ሰዐወ) ከአላህ ሌላ በሌላ የግል በርገጥም
አጋርቷል። ብለዋል። (አህመድ)

ጥ37. አላህን ማንኛውም ነገር በምንጠይቅበት ጊዜ ምን ዓይነት ተወሱል ወይም ወሲላ(ማማለጃ) መጠቀም እንችላለን?

መ. ተወሱል ወይም ወሲላ ማለት ከፍ ያለ ልመና ነው። በተለምዶ ሰዎች ለራሳቸው ጥቅም ሲሉ የሰዎችን ማዕረግ፣ ክብር እና ዝና በመጠቀስ ሲለምኑ እንሰማለን። እንደዚሁም አንዳንድ እምነታቸው ደካማ የሆኑ ሰዎች አላህን ለፍላጎታቸውና ለምኞታቸው ሲማግኑ የነብያችን ሙሐመድ (ሰዐወ) ማዕረግ፣ ክብር ዝናና መልካም ሥራን እንደማማለጃ ይጠቀሙበታል።

በቁርአንና በሱና መሠረት ሁለት ዓይነት ተወሱል

(ማማለጃ) ይኖራል። እነሱም፡-

1. የተፈቀደ ወሲላ ወይም ተወሱል:
2. የተከለከለ ወሲላ ወይም ተወሱል:

ጥ38. የተፈቀደ ወሲላ ወይም ተወሱል ምንድን ነው?

መ. አላህን በተፈቀደው ወሲላ ማማለድ እንችላለን። ይህም አላህን በምንለምንበት ጊዜ የእሱን የውዳሴ ስሞችና መልካም ባህሪያቱን፣ ማሐሪና አላሻ መሆኑን በመጠቀስ የምናደርገው ዓባዳ ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል፡-

﴿ والله الأسماء الحسنى فادعوه بها ﴾ سورة الأعراف

ለአላህም መልካም ስሞች አሉት፤ (ስትፀልዩ) በርሱም ጥፍት፤(7:180)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ . رواه أحمد .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) ጽሐጻ ሲያደርጉ እንዲህ ብለዋል:-
የአንተ በሆነ ስም ሁሉ እግፀናለሁ። (አህመድ)

* መልካም ሥራዎቻችንንም በመጠቃቀስም አላህን መለመን ይቻላል።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ ﴾ سورة المائدة .

እናንተ ያመናችሁ ሆይ! አላህን ፍፋ: ወደርሱም መቃረቢያን(መልካም ሥራን) ፈልጉ: (5:35)

በላይኛው አያሕ (አንቀጽ) የተጠቀሰው “መጠጊያ መንገድ” ወደ አላህ መቅረብና መጠጋት የምንችለው በሰራነው መልካም ሥራ ነው። አላህ “ዳርሱ መንገድ መታገል” ወይም-ጅሐድ መልካም ሥራ መሆኑን ጠቅሷታል ወደ አላህ መቃረቢያ መንገድም ነው።

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِلصَّحَابِي الَّذِي سَأَلَهُ مُرَافَقَتَهُ الْجَنَّةَ :
أَعْتَيْ عَلَى نَفْسِكَ بِكَثْرَةِ السُّجُودِ . رواه مسلم .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) በጆንት የጸርሶ ጎረቤት እሆን በንድ ተባበሩኝ ላላቸው ሳሐቢህ መልስ ሲሰጡ: ሰላት በግብዛት እርዳኝ። ብለዋል። (መ-ሰሊም)

*ግብታወቻ:- የምንፈልገውን ነገር ለግገኘት ሰላትን በግብዛት መሆኑ ተገልፀዋል። ይህም መልካም ሥራ መሆኑን ያመለክታል።

ሐዲስ

كفصة أصحاب الغار الذين توسلوا بأعمالهم الصالحة ففرج الله عنهم . رياض الصالحين :

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) ምሽት የተዘጋገባቸው ሶስት ገለበቦች ቀደም ሲል ባከናወኑት መልካም ሥራ ጌታቸውን አግላጅነት ለምነው መገላገላቸውን፣ ነገረውናል። (ሪፍዱ ሲሊሂን)

ጥ39. የተከለከለው ወሲላ ወይም ተወሱል

ምንድን ነው?

1. ወደ መልካም ሰዎች መቃብር በመሄድ ፍላጎታችንና ምኞታችንን እንዲያግሉልን መለመን;
2. አላህን ለግግለድ ግንኙነታቸውን መጠቀም;
3. በሕይወት የሌሎችን ሰዎች ዕርዳታ መከጀል:

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ ولا تدع من دون الله مالا ينفقك ولا يضرُّك فإن فعلت فإني ﴾
إذا من الظالمين ﴿ سورة يونس .

ከአላህም በቀር የግዴታዎችንና የግዴታዎችን አትገነዘብ፤ ባትሰራም አጎተ ያን ጊዜ ከበደለኞች ትኾናለህ፡ (ተብያለሁ፡ በላቸው)። (10:106)

ጥ40. በሐይማኖት ውስጥ ቢዳፍ ምንድን ነው?

።. ጠቃሚ ነው ተብሎ በሐይማኖት ውስጥ የተዉመረ ነገር ቢዳፍ (የዲን ፈጠራ) ይባላል።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنَ بِهِ اللَّهُ ﴾ سورة

الشورى .

ከሐይማኖት አላህ በርሱ ያልፈቀደውን ለነርሱ የደነገጉ
ተጋሪዎች: (42:21)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ
فَهُوَ رَدٌّ . رواه البخاري ومسلم .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) በደናችን አገባብ የሌለውን ነገር
የፈጠረ ወይም የጨመረ እርሱ ውድቅ ነ ው። ብለዋል።
(ቡኸሪና ሙስሊም)

ጥ41. በመልዕክተኛው (ሰዐወ) ማዕረግና ክብር
ማማለድ ለምሳሌ ሰውዬው እንዲህ ቢል “ጌታዬ ሆይ!
በመልዕክተኛው ሙሐመድ(ሰዐወ) ማዕረግና ክብር ብለህ
እንድትፈውሰኝ እለምንሃለሁ።” ማለት ይፈቀዳልን?

መ. እንዲህ እይነቱ ወሲላ ቢደፋ ነው። አላህ እንዲህ ፃይነቱን
ወሲላ የተጠቀመ መልዕክተኛ ወይም መልካም ሰው በቁርአን ውስጥ
እንደ ምሳሌ አልጠቀሰም። በተጨማሪም ሳላቢዎች እንዲህ ፃይነቱን
ወሲላ ለመጠቀማቸው ምንም ፃይነት ግረጋገጫ የለም።

ጥ42. አላህን በሕይወት ባሉት ወይም በሞቱት
መልካም ሰዎች ማዕረግና ክብር ማማለድ ይፈቀዳልን?

መ. እንዲህ ፃይነቱ ወሲላ ወይም ተወሱል ቢደፋ ነው። አላህ

እንዲህ አይነቱን ወሲላ የተጠቀመ መልዕክተኛ። መልካምና ሓይማኖተኛ የሆነ ሰውን እንደምሳሌ አልጠቀሰም። በተጨማሪም ሳሐቢዎች የዚህ ዓይነቱን ወሲላ ለመጠቀማቸው ምንም ዓይነት ማስረጃ የለም።

T43. ዱዓእ በአላህ ዘንድ ተቀባይነት እንዲያገኝ የሰዎችን አማላጅነት ያስፈልገዋልን?

መ. አያስፈልገውም! ዱዓእ በአላህ ዘንድ ተቀባይነት እንዲያገኝ የማንንም አማላጅነት አያስፈልገውም፤ ምክንያቱም አላህ ለማንም በጣም ቅርብና ሁሉንም ሰሚ ነውና።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ ﴾ سورة البقرة .

ባሮቹም ከኔ በጠየቁህ ጊዜ፡ (እንዲህ በላቸው)፡- እኔ ቅርብ ነኝ፡ የለማኝን ፀሎት በለመነኝ ጊዜ እቀበለዋለሁ፡ (2:186)

T44. በሕይወት ያለውን ሰው ዱዓዕ አድርገልኝ ብሎ መጠየቅ ይቻላልን?

መ. ማንኛውም ሙስሊም ሌላውን ሙስሊም ዱዓዕ አድርገልኝ ብሎ መጠየቅ ይችላል። ሰሓባዎችም ሆኑ መልዕክተኛው(ሰወወ) ዱዓዕ እንዲደራረጉ ይጠያየቁ ነበር።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلَّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴾ سورة التوبة .

ከገንዘቦቻቸው ስትኾን በርሷ የምታጠራቸውና የምታፋፋቸው የኾነች፣ ምፅዋት ያዝ፡ ለነሱም ፀልይላቸው፣ ፀሎትህ ለነሱ እርካታ ነውና፣ አላህም ሰሚ አዋቂ ነው።(9:103)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : دُعَاءُ الْمُسْلِمِ لِأَخِيهِ الْمُسْلِمِ فِي ظَهْرِ غَيْبِهِ لَا يُرَدُّ . رواه مسلم .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) ሙስሊም ለሙስሊም ወንድሙ በርቀት የሚያደርገለት ፀሎት በርገጥ አይወድቅም። በለዋል።(ሙስሊም)

T45. መልዕክተኛው (ሰዐወ) በፍርድ ቀን(የውጭልቅያማ) አማላጅ ከሚሆኑላቸው ሰዎች እንዴት መሆን እንችላለን?

መ. የመልዕክተኛውን (ሰዐወ) አማላጅነት ለማግኘት ተስፋ የምናደርገው አላህንና መልዕክተኛውን (ሰዐወ) በሕይወታችን እስካለን ድረስ በመታዘዝ ነው። አላህ የመልእክተኛውን(ሰዐወ) ሸፋዓ እንዲሰጠን በመለመን ጭምር ነው። ይሁን እንጂ ከአላህ ፍቃድ ውጪ ማንም ሸፋዓ ሊያደርግ አይችልም።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ أم اتخذوا من دون الله شفعاء ، قل أولو كانوا لا يملكون شيئاً ولا يعقلون . قل لله الشفاعة جميعاً ﴾ سورة الزمر .

ከአላህ ሌላ አማላጆችን ያዙ፡ እነርሱም ምንም የማይችሉና የማያውቁ ቢሾኑም? በላቸው። ምልጃ መላውም የአላህ ብቻ ነው። (39:43-44)

T46. የመልዕክተኛው(ሰዐወ) ምልጃ (ሸፈዓ) ምን ዓይነት ነው?

መ. የመልዕክተኛው (ሰዐወ) ሸፈዓ አላህ በፍርድ ቀን አድርገ በሉ በሚያሳቸው ልዩ በሆነች ዱዓዕ አማካይነት የሚከናወን ነው።

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : إِنِّي أَخْتَبْتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لِمَنْ مَاتَ مِنْ أُمَّتِي لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئاً . رواه مسلم .

የአላህ ሙሉወንጥ (ሰዐወ) ሙቅረቢያ የሌላት ፀሎት ከሀገሪቱ በአላህ ምንም ላላጋሩት ሙሽምንም እና ቅጣት ግዳኛ ትሀገላችሁ ማድ ቀገራላችኋላሁ ብለዋል። (ሙስሊም)

T47. ሙሉወንጥውን (ሰዐወ) ከመጠን በላይ ማሞገስና ግጋጎን ይቻላልን?

። እንደዚህ ግድረግ አይቻልም። የሙሉወንጥው (ሰዐወ) ግዕረግ፡ ክብር፡ ባህሪ፡ ፀባይ እና ጥሩ ምግባራቸው በቱርአንና በሐዲስ በደንብ ተገልጽዋል። ሙስሊሞች በነዚህ ሁለት ምንጮች በተገለፁት ሙሰረት ራሳቸውን ቀጥ በግድረግ አለባቸው። ከሰው ዘር ሁሉ ምርጥ ሰው የተባሉ ናቸው። ነገር ግን እርሳቸውን በግመስገን ላይ ግጋጎን በእርሳቸውና በአላህ መካከል ጧዛን አለመጠበቅ በአቂዳችን ላይ ችግር ስለሚያመጣና ደካማ ኢግን ያላቸውን ሰዎች ከመንገድ ስለሚያወጣ መጠንቀቅ አለብን።

ቱርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهٌ وَاحِدٌ ﴾ سورة الكهف .

እኔ አምላካችሁ አንድ አምላክ ብቻ ነው ግለት፡ ወደደ የሚወርድልኝ ቢጢያችሁ ሰው ብቻ ነኝ፡ በላቸው። (18:110)

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : لَانظُرُونِي كَمَا أَطْرَبَتِ النَّصَارَى عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ، فَإِنَّمَا أَنَا عَبْدٌ فَقُولُوا عَبْدُ اللهِ وَرَسُولُهُ . رواه البخاري .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) ክርስቲያኖች የግራምን ልጅ:- ዲሳ እንዲገቡት ሁሉ አታገቡኝ፤ እኔ የአላህ " ቅን አገልጋይና " ታግኝ፡- መልዕክተኛው" ስለሆንኩኝ በዚህ መልክ ብቻ ጥፋኝ ብለዋል። (ቡኻሪ)

T48. ዊላ ምንድን ነው?

መ. የመ-ዕሚናች ለአንድ አላህ ብለው መዋደድ፡ መፈቃቀር መተባበርና መረዳዳት ዊላ ይባላል።

ቁርአን እንዲህ ይላል?

﴿وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾ سورة التوبة

ምእምናንም ምእምናትም፡ ከፈሎችቸው ለከፈሉ ረዳቶች ናቸው፡ (9:71)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : المؤمن للمؤمن كالبنيان يشد بعضه بعضاً . رواه مسلم .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) አግኞች እንደ ህንፃ ድንጋጎች ይደገገቱሉ። ብለዋል። (መ-ስሊም)

T. 49 ወሊየአላህ ማን ነው?

መ. ትክክለኛ አግኝ ነው። አላህን ሁል ጊዜ የሚፈራ ነው። ገዴታዎቹን አላህ ባዘዘውና መልዕክተኛው (ሰዐወ) ባስተማሩት መሠረት የሚያከናውን ነው። ፍጥረታትን ሁሉ በነቢያችን ሙሐመድ (ሰዐወ) ላይ በወረደው ቁረአን መሰረት የሚያስተናግድ ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لِأَخْوَفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ﴾ سورة يونس .

ገጽ: የአላህ ወዳጆች፣ በነሱ ላይ ፍርሃት የለባቸውም፣ እነሱም አያዝኑም። (እነሱም) እነዚያ ያመኑትና ይፈሩት የነበሩት ናቸው። (10:62-64)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : إِنَّمَا وَلِيِّيَ اللهُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ . رواه أحمد .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰወ) የ፤ ወገኖች አላህና ትክክለኛ አግኞች ብቻ ናቸው። ብለዋል። (አህመድ)

ጥ50. ሙስሊሞች መምራትና መፍረድ ያለባቸው በምንድን ነው?

መ. ሙስሊሞች በሙሉ መምራትና መፍረድ ያለባቸው በቁርአንና በትክክለኛው ሐዲስ መሆን አለበት።

፣ ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنْزَلَ اللهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ ﴾ سورة المائدة .

በመካከላቸውም: አላህ ባወረደው ሕግ ፍረድ፣ እውነተኛ ከመጣላህ በኋላ ዝንባሌዎቻቸውን አትከተል። (5:48)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ نَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ . رواه مسلم .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰወ) ፍቅርና ቅርብን አጣምረህ የምታውቀው በባሮችህ መካከል ፍትህ የምታሰፍነው አንተው ብቻ ነህ። ሲሉ ተናገረዋል። (ሙስሊም)

ጥ51. አላህ ቁርአንን ያወረደው ለምን አላግ ነው?

ጠ. አላህ ቁርአንን ያወረደው ምእመናን እንዲያገቡት፣ እንዲገንዘቡት፣ እንዲሰሩበትና እንዲመሠርቱት ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ اتبعوا ما نزل إليكم من ربكم ولا تتبعوا من دونه أولياء ﴾ سورة الأعراف .

| ከጌታችሁ ወደናንተ የተወረደውን ተከተሉ: ከአላህም ሌላ ረዳቶችን አትከተሉ: (7:3)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : إقرأوا القرآن واعملوا به ولا تأكلوا به . رواه أحمد .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰወወ) ቁርአንን ተግሩና ሥሩበት እንጂ ግታላያና መገሊያ አታደርጉት። ሲሉ ተናገረዋል። (አህመድ)

ጥ:52 ትክክለኛውን ሐዲስ በተመለከተ ያለው ትዕዛዝ ምንድን ነው?

ጠ. በትክክለኛው ሐዲስ የተጠተሱትን ግናኛውንም ነገር ግመንና በሥራ መተርጎም የግንኛውን መገሊያ ገደታ ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وما آتاكم الرسول فخذوه وما نهاكم عنه فانتهوا ﴾ سورة الحشر .

መልዕክተኛውን የሰጣችሁን (ግንኛውንም) ነገር ያዙት። ከርሱም የከለከላችሁን ነገር ተከልከሉ። (59:7)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : عَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمُهْدِيِّينَ ، تَمَسَّكُوا بِهَا . رواه أحمد .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) የጌንና የቅን ምክትሎችን ፈለገ ተከተሉ፡ እሱንም በእጅጉ አጥብቃችሁ ያዙ ብለዋል። (አህመድ)

ጥ53. በሐዲስ ሳናምን ቁርአንን ብቸኛ መመሪያ አድርጎ ማመን በቂ ነውን?

መ. አይደለም! ትክክለኛውን ሐዲስ ሳናምንና ሳንቀበል በቁርአን ብቻ መሥራት አንችልም። መልዕክተኛው (ሰዐወ) የተናገሩትና የሰሩት ከተገለፀው ውስጥ ይመደባልና።

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : أَلَا وَإِنِّي أُوتِيتُ الْقُرْآنَ وَمِثْلَهُ مَعَهُ رواه أبو داود .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) ነቃ ብላችሁ ስሙን! እኔ ቁርአንና የሱን መሰል ተሰጥቻለሁ። ብለዋል። (አቡ-ዳወድ)

ጥ54. የአላህን ውሳኔና የመልዕክተኛውን ትዕዛዝ በመተው የትክክለኛ አማኞችንና የሙስሊም ምሁራንን አስተያየት መቀበል ይቻላልን?

መ. የአላህን ውሳኔና የመልዕክተኛውን ትዕዛዝ የሚቃረን የግንንም አስተያየት ወይም ሐሳብ መቀበል አንችልም።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْدِمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ﴾ سورة الحجرات .

እናንተ ያመናችሁ ሆይ! በአላህና በመልዕክተኛው ፊት (ንፍሶቻችሁን) አታስቀድሙ። (49:1)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : لَاطَاعَةٌ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ .
رواه الطبراني .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) የፈጣሪን ፍቃድ ገሰ ፍጡርን ግገልገል የለም። ሲሉ ተናግረዋል (ጣብራኒ)

T55. ሙስሊሞች ልዩነቶቻቸውን በምን መልኩ ነው የሚያስወግዱት?

መ. ሙስሊሞች በግናቸውም ነገር ላይ በተከራከሩ ጊዜ ወደ አላህ መጽሐፍና ወደ መልዕክተኛው (ሰዐወ) ትክክለኛ ሱና መመለስ አለባቸው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴾ سورة النساء .

በግንኛውም ነገር ብትከራከሩ በአላህና በመወረሻው ቀን የምታምኑ ብትኾኑ (የተከራከራችሁበትን ነገር) ወደ አላህና መልዕክተኛው መልሱት፤ ይህ የተሻለ መወረሻውም ያግረ ነው። (4:59)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : عَلَيْكُمْ بِسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ تَمَسَّكُوا بِهَا . رواه أحمد .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) የጅና የቅን ምክትሎቿን ረለገ ተከተሉ እሱንም በእጅጉ አጥብቃችሁ ያዙ። ብለዋል። (አህመድ)

ጥ56. ለአላህና ለመልእክተኛው (ሰዐወ) ውዴታችንን በምን መልኩ ነው የምንገልፀው?

መ. ለአላህና ለመልዕክተኛው (ሰዐወ) ያለንን ውዴታ የምንገልጸው አላህንና መልእክተኛውን በመታዘዝና ያዘዙትንም በመሥራት ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَأَتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴾ سورة آل عمران .

በላቸው:- አላህን የምትወዱ እንደሆናችሁ፡ ተከተሉኝ፡ አላህ ይወዳችኋልና፡ ገጠአቶቻችሁንም ለናንተ ይምራልና፡ አላህም መሐሪ አዛኝ ነው። (3:31)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ أَكُونَ أَحَبَ إِلَيْهِ مِنْ وَالِدِهِ وَوَلَدِهِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ . رواه البخاري ومسلم .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) ከናንተ ግንኛውም ትክክለኛ አግኝ አይሆንም፡ እጅን ከወላጅና ከልጅ ገጠቃላይ ከግንም ሰው ይበልጥ ተወዳጅ እስከ ምሆንበት ድረስ። ሲሉ ተናገረዋል።

(ቡኻሪና ሙስሊም)

ጥ57. ቢድዓ ሐሳናህን በተመለከተ በእስልምና ያለው ትእዛዝ ምንድን ነው።

፡መ. ቢድዓ ሐሳናህ በእስልምና የለም። ቢድዓ የተባለ በሙሉ አዲስ የተፈጠረ ነገር ነው። ተቀባይነትም አይኖረውም።

ቁርአን እንዲህ ይላል፡-

﴿ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا ﴾ سورة المائدة .

ዛሬ ሐይግናታችሁን ለናንተ ሞላሁላችሁ። ፀጋዬንም በናንተ ላይ ፈፀምኩ። ለእናንተም እስልምናን ከሐይግናት በኩል ወደድኩ።(5:3)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : كُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي التَّار . رواه أحمد .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐዋ) በጌጌ በኩል ፈጠራ የተባለ ሁሉ-ጥጫት ነገር። ጥጫትም ሁሉ መውደድያው አላት ነው። ባለጥል። (አህመድ)

أصول العقيدة

اللغة الأمهرية (أثيوبيا)

ترجمة

عبد الناصر عبد الله أحمد

إصدار

المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالمعذر وأم الحمام

تحت إشراف وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد

ت: ٤٨٢٦٤٦٦ فاكس: ٤٨٢٧٤٨٩ ص.ب: ٣١٠٢١ ، الرياض: ١١٤٩٧